

novi matajur

tednik slovencev videmske pokrajine

CEAD / CIVIDALE • Ulica Ristori 28 • Tel. (0432) 731190 • Fax 730462 • E-mail: novimatajur@spin.it • Poštni predal / casella postale 92 • Postrina placana v gotovini / abbonamento postale gruppo 2/50% • Tednik / settimanale • Cena 0,90 evra
Spedizione in abbonamento postale - 45 % - art. 2 comma 20/b Legge 662/96 Filiale di Udine

TAXE PERÇUE 33100 Udine
TASSA RISCOSSA Italy

št. 1 (1185)
Cedad, četrtek, 8. januarja 2004

naroči se
na naš
tednik

V gledališču Ristori je bil 6. januarja že 42. Dan emigranta, ki ga organizirajo Slovenske organizacije videmske pokrajine

V duhu solidarnosti in nove Evrope

Predsednik dežele Alessandro Tesini je pozdravil tudi v slovenščini - Vesela igra Beneškega gledališča

V znamenju velikih pričakovanj, ki jih vsi imamo za leto 2004, ko bo Slovenija postala polnopravna članica Evropske Unije in ne bo več meje med nami ter v duhu solidarnosti s Kanalsko dolino, ki jo je avgusta leta 2003 opustošilo neurje in sedaj upa na družbeno-ekonomski in kulturni preporod, je 6. januarja potekal v gledališču Ristori tradicionalni Dan emigranta.

Bil je dobro obiskan, kot po navadi, bilo je tudi dosti uglednih gostov in predstavnikov institucionalne sfere iz Slovenije in naše dežele. Med drugimi naj omenimo generalnega konzula Slovenije v Trstu Crtomirja Spacapana, direktorico Urada za slovence Jadranko Sturm Kocjan in zastopnika zunanjega ministrstva Jozeta Sušmelja ter župane iz Bovca, Kobarida in Tolmina, številne beneške župane, deželne svetovalce Tamaro Blažina, Igorja Dolenc in Mirka Spazzapana ter predsednika deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Alessandra Tesinija, ki je bil tudi slavnostni govornik.

Lepo je bilo videti, da na našem Dnevu emigranta, vsako leto prihaja do izraza vitalnost naše skupnosti, njena notranja povezanost, njena volja in sposobnost gledati z optimizmom v jutrišnji dan. Za slovenske organizacije videmske pokrajine, ki ga že 42 let organizirajo, je Dan emigranta ponovno bil pomembno potrdilo o navezanosti naših ljudi na slovenski jezik in kulturo, na slovenske društva in ustanove, ki skrbijo za našo

Il presidente del Consiglio regionale Tesini ed il presidente del centro Planika di Ugovizza Rudi Bartaloth intervenuti al Dan emigranta assieme al prefetto di Tolmino Zdravko Likar ed al sindaco Vuga

jezikovno in kulturno rast. V imenu slovenskih organizacij je spregovoril Rudi Bartaloth, predsednik slovenskega kulturnega središča Planika iz Kanalske doline. Pred njim je pozdravil cedajski župan Attilio Vuga. Pozdrav iz Slovenije, ki ga v celoti objavljamo, je prinesel Zdravko Likar. Nato je beseda šla Tesiniju. Končno se je parkazalo Beneško gledališče.

beri na strani 3 in 5

Izraz velike solidarnosti

Ob letošnjem Dnevu emigranta se je zaključila tudi akcija, ki sta jo takoj po avgustovski poplavi sprožila krovni organizaciji Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij skupaj s Slovenskim kulturnim središčem Planika. Slovesnost v Ceadu je bila tako priložnost, da sta se predsednika Pavsic in Pahor zahvalila vsem posameznikom, društvom in organizacijam, javnim upravam in skupinam iz naše dežele, Slovenije in Koroške, ki so pokazali veliko občutljivost in solidarnost do poplavljenec v Kanalski dolini.

ni. V teh mesecih se je na tekoči račun steklo precej sredstev. Do ponedeljka 5. januarja se je zbralo 94.217,14 evrov, na poti pa je tudi prispevek vlade republike Slovenije.

Vsem se je zahvalil Rudi Bartaloth, ki je omenil tudi prizadevanja dežele F-JK za obnovo, se ji zahvalil ter ponovno potrdil željo, da se ne bi z obnovo spremenila socialna podoba vasi Ukve.

Kmalu bomo brezmejci

Ko so me vasi predstavniki prosili, naj povem nekaj besed na današnjem prazniku, sem bil zelo počaščen. Govoriti na najpomembnejšem srečanju Slovencev Videmske pokrajine, je res velika čast.

Rekli so mi, naj povem nekaj o našem bodočem skupnem življenju v združeni Evropi, v katero bo Slovenija vstopila čez slabe štiri mesece. A še prej bi rad povedal nekaj o nas, o zamejcih in onejcih. Zanjic se tako imenujemo, ker bomo kmalu brezmejci.

Rad bi vam nastavlil ogledalo, spiegu, da Vam pokazem, Vam povem, kako Vas vidimo onejci. Mi, na drugi strani Kolorvata, Matajurja, Stola in Kanina, vas enostavno povedano - občudujemo. Zakaj? Zato, ker ste pridni, iznajdljivi.

Zdravko Likar
beri na strani 5

34. srečanje v Kobaridu

V soboto 17. januarja se bo ponovilo že tradicionalno srečanje Slovencev Videmske pokrajine in Posočja ob začetku novega leta, ki ga že 34. leto organizirajo občine Kobarid, Tolmin in Bovec skupaj z Upravno enoto Tolmin. Srečanje bo v Kobaridu.

Letos bo srečanje še posebej pomembno in slovesno, saj se ga bo udeležil tudi predsednik vlade republike Slovenije Anton Rop.

Kot prejšnja leta so prireditelji poskrbeli tudi za kulturni program, ki postaja iz leta v leto pomembnejši in zanimivejši. Spet bomo tokrat imeli priložnost si vospiti za novo leto in začeti pogovor o skupnih pobudah.

Parvi '7.000' Planinske družine Benečije!

So se varnili damu glih za Dan emigranta. So fantje Planinske družine Benečije, ki na 18. december so odpluli iz Benetk do Argentine, kjer jih je čakal Aconcagua, narbuž vesoka gora Južne Amerike, 6.962 metru! So Germano Cendou, Giampaolo Della Dora, Boris Mermolja, Igor Tull an Alvaro Zantovino (s čeparne roke). Do varha se je "spliezu" predsednik Planinske Igor, te drugi so se ustavili glih kako stopienjo priet. Velik uspeh za Planinsko, velik uspeh za vse nas, ki živimo v mikani deželici pod Matajurjem, ki pa ima take ljudi, ki samuo z dobro voljo an z velikim sarcam so zmoznhi zaries velikih stvari!

Pridni, fantje, zelo pridni!

Imenovala jo je slovenska vlada za obdobje petih let

Nova direktorica Urada za Slovence

Jadranka Sturm Kocjan je nova direktorica Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Imenovala jo je vlada tik pred božičnimi prazniki za obdobje petih let. Po reformi javne uprave namreč ta funkcija ni več vezana na mandate ministrov in možno je

tudi ponovno imenovanje, kar pomeni, da so dani pogoji tudi za pripravo dolgoročne strategije in programov za sodelovanje.

Jadranka Sturm Kocjan se že dolgo let ukvarja z manjšinsko problematiko in v njej bomo gotovo imeli občutljivo

in pozorno sogovornico. Kot članica Državnega zbora je bila v mandatu 1992 - 1996 predsednica delovne skupine za Slovence v zamejstvu in po svetu. Slovensko manjšino v Italiji je поблиže spoznala v zadnjem obdobju, ko je bila zelo aktivna generalna kon-

zulka republike Slovenije v Trstu. Bila je naš gost tudi na Dnevu emigranta letos.

Novi direktorici čestitamo in ji želimo dosti uspehov.

Leto 2003, leto pomembnih sprememb

Stevilni politični komentatorji ocenjujejo, da je leto 2003 v Sloveniji potekalo v znamenju pomembnih političnih in z njimi tudi splošnih družbenih sprememb. Zgodilo se je veliko zelo pomembnih dogodkov, od uspešnih referendumov za vstop v Nato in Evropsko unijo, pa do sprememb in premikov, ki bi znali zamajati temelje zgradbe, ki je nastajala v Sloveniji zadnjih 12 let.

Val sprememb se je začel z uradnim odhodom predsednika Milana Kučana, nesporno najvplivnejšega politika zadnjih desetletij v Sloveniji. Z njim so odšli tudi direktorji nekaterih največjih gospodarskih družb v državi: Nada Klemenčič iz Zavarovalnice Triglav, Jože Stanič iz tovarne Gorenje in Marko Voljč iz Nove Ljubljanske banke. V političnem prostoru je tako na levi sredini nenadoma nastalo veliko prostora. Ta prostor je se dodatno izpraznil nov politični slog in drugačne prioritete, ki jih je izbral novi predsednik republike Janez Drnovšek.

Drnovšek se je "zaprl" v svoj predsedniški stolp in ga je dano videti le redkim. Predsednik prebiva na Brdu pri Kranju, v Ljubljano pa se poda le, ko je to nujno, ko mora opraviti kakšno dolžnost, ki mu jo nalaga protokol.

Pomembna menjava političnega stila se je zgodila tudi na krmilu vlade. Novi premier, Anton Rop, je morda še bolj drugačen, kot sta si različna Kučan in Drnovšek. Človek akcije, hiter in impulziven, se je nemudoma lotil reševanja problemov, ki mu jih je pustil predhodnik. Opozicija, vajena dosedanjega Drnovškovega mehkega sloga, je Ropa označila za arogantneža.

Zunanji minister Dimitrij Rupel se je pri vključevanju Slovenije v Nato in pri določanju temeljnih političnih prioritet večkrat razšel z vlado. Rupel je namreč podpiral politiko ameriškega predsednika Busha, medtem, ko se je vlada skušala uveljaviti kot trdna zaveznica Evrope,

Janez Potočnik

predvsem Nemčije in Francije. Slovensko javno mnenje je do Busha precej kritično, zato je bil Rupel pogosta tarča zbadljivk na račun njegove proameriške drže, ki pa jih je zunanji minister tolmačil kot medijsko zaroto "starih" sil.

Razlike med obema taborama (desnosredinskim in levosredinskim) so z vso silo udarile na dan ob vprašanju izbranih (prebivalcev Slovenije, ki prihajajo iz bivših jugoslovanskih republik), pa tudi ob razpravah o gradnji džamije v Ljubljani. Javna debata je pogosto prestopila meje demokratičnega dialoga in pokazala, da bo strpnost do drugih in drugačnih ena najpomembnejših političnih tem v prihodnjem obdobju. Tudi tu so bili jasno vidni obrisi nekdanjega Demosa na eni strani ter nekdanjih strank prenove na drugi.

Leto 2003 je po dolgih letih pojavljanja in izmenjevanja istih ljudi, dokončno oblikovalo tudi novo politično ime: to je Janez Potočnik, minister za evropske zadeve, ki je hkrati najbolj verjeten kandidat za prvega slovenskega komisarja v evropski vladi Romana Prodijsa.

Potočniku je uspelo obdržati distanco do vseh strank in političnih prvakov. Potočnikova drža je lahko tudi znanilka nastajanja nove politične kulture v Sloveniji, zmerne in strokovne, ki bo zmožna odpraviti travme iz preteklosti in začrtati jasen pogled v prihodnost. (r.p)

Ho letto il vostro resoconto della seduta del Comprensorio Montano del 12 dicembre 2003, parziale e inesatto, e vi prego di voler pubblicare la presente. Ho presentato in Consiglio il seguente testo in sostituzione del secondo capoverso dell'articolo 4 dello Statuto, emendamento che integralmente trascrivo: "L'azione di tutela e di supporto alle lingue e alle loro culture, storicamente presenti nell'ambito territoriale comprensoriale: friulano, sloveno nei Comuni del Collio, l'antica parlata di origine slava nelle Valli del Natison e del Torre, in armonia ed in attuazione della legislazione in materia e con i principi generali stabiliti dagli organismi europei e internazionali". Come ben si può vedere non ho proposto l'esclusione della tutela delle lin-

Lettera al giornale

Marseu: "Ho solo chiesto la tutela della nostra parlata"

gue friulana e slovena, ho chiesto la tutela esplicita della nostra antica parlata.

Ho più volte modificato l'emendamento al fine di giungere ad un accordo trasversale ma l'intransigenza del consigliere Terpin della minoranza Slovena di Gorizia ha impedito un voto condiviso. Così e solo così si è giunti al voto che non mi soddisfa pienamente: avrei infatti preferito il mio testo che più correttamente individua la specificità della cultura e della lingua delle Valli del Natison e delle Valli

del Torre. In democrazia è la maggioranza che vince e così è stato. Servivano venti voti ed eravamo in ventitré, venti hanno deciso in piena libertà e coscienza di modificare lo statuto proposto dalla Giunta Comprensoriale.

Voglio tranquillizzarvi sul mio spirito democratico e sul rispetto assoluto che ho delle leggi dello Stato Italiano, anche di quelle che ritengo sbagliate come lo è la 38/2001 per le Valli del Natison e per le Valli del Torre. In merito, spero che pri-

ma o poi si facciano le opportune modifiche che da più parti sono richieste. Mi spiace che mi si attribuiscono diktat, quando ci sono stati venti voti, per evitare questo risultato bastava cercarli e ... trovarli. Infine non è tollerabile che si definisca paranoico chi, come me, non ha assolutamente paura di antichi o nuovi fantasmi, ma più semplicemente ritiene di dover difendere democraticamente le sue idee, nel rispetto delle idee degli altri.

Distinti saluti

Paolo Marseu

Lo spirito democratico e l'assoluto rispetto delle leggi 482 e 38 (oltre che di 18 amministrazioni comunali della provincia di Udine che ai sensi di legge hanno chiesto la delimitazione territoriale) si dovevano riflettere nell'art. 4 dello statuto. Così non è stato.

Pismo iz Rima

Stojan Spetic

Ko je leto spet naokoli opravimo obracun starega, si voščimo in izrekamo svoje želje in pričakovanja.

Naj torej napišem, kaj si pričakujem od novega leta in kaj privoščim našim ljudem. Takoj po novem letu čakam, da bo predsednik republike Ciampi vendar podpisal dekret s seznamom 32 občin, v katerih se bo izvajal zakon o pravicah Slovencev. Seveda mu mora osnutek pripraviti vlada in upam, da ne bo zavlačevala, kot je njen običaj.

Potem bo paritetni odbor lahko začel z drugim polčasom svojega dela, posvečenim konkretnemu ureditvenju na papirju napisanih pravic.

Razdelil bo med javne uprave skoraj 9 milijonov evrov, da bodo lahko natisnile dvojezične izkaznice in zaposlile slovensko govoreče uradnike.

V Cedadu in Trstu naj bi vendar začela

delovati urada, preko katerih bomo predlagali prošnje in prejeli odgovore, dokumente, dovoljenja. Nadaljevali bomo pogovore o souporabi narodnih domov v Trstu in trgovskega doma v Gorici. Pogovoriti se

moramo o družbeno-kulturnem središču v Benečiji. In o dvojezični srednji soli, seveda. Pomladi bodo volitve. Evropske, na katerih bodo sodelovala tudi ljudstva desetorice novih članic, med njimi Slovenija. Upajmo, da politične osi Evropske Unije ne bodo premaknili na desno, raje bolj na levo. Isto pri nas, kjer lahko damo Berlusconiju in njegovim novo zasluženo klobuto, da se jim bo stolček zamajal. Zato nam je potrebna enotnost, pa čeprav v raznolikosti.

Vendar bodo pomladi za nas zelo važne tudi krajevne upravne volitve. V Benečiji bodo volili marsikje. Upajmo, da bodo ljudje potrdili domače napredne uprave, sad občanskih list, ki so našle skupen jezik in delajo za razvoj naših dolin, tudi z obljubljen pomočjo nove Illyjeve deželne vlade.

Gorje nam, če se vmejo iz ropotarnice

zgodovine stari "gladiatorji", ki bi radi Benčanom odvzeli glavni adut v boju za razcvit življenja, ko meje ne bo več. Ti bi radi Benečijo zaprli v nekakšen geto, obdali z visokim zidom ali žično oviro, samo da bi ne dihala v evropskem duhu. Sirote hladne vojne pač.

Bliza se namreč tisti prvi maj, ko bomo vsi skupaj praznovali s Prodigem v Gorici, na trgu pred postajo, kjer bomo podrli mejno mrežo in simbolično obeležili vstop Slovenije v EU. Potlej ne bo nič več tako, kot doslej. Ščasoma bo izginila meja na Kolorvratu, ljudje, ki so se družili si bodo se bliže, začeli bomo delati in živeti skupaj. Skupaj.

Paziti bomo morali, da se kaj ne zaplete. Če bo kdo zaradi ukinjanja meja izgubil službo, mu jo bodo morali najti. Državne meje, ki bodo odpravljene se le čez dobri dve leti, moramo na stežaj odpreti. Povsod. Da bodo ljudje sli čez z osebno izkaznico, tudi ponoči. Da se bodo ljudje z obeh straneh meje družili na skupnih prireditvah in praznikih, ne da bi gledali na uro in si mislili, kdaj bodo zaprli blok.

Ker potem ne bomo več zamejci. Vsi skupaj bomo brezmejni. In kaj je lepšega? Srečno novo leto.

Più ottimisti

I primi giorni dell'anno sono quelli degli auguri e degli auspici. Quali sono le attese degli sloveni per il 2004? Secondo un'indagine condotta dal quotidiano Delo di Lubiana prevalgono gli ottimisti. Il 35,1 per cento degli interpellati ritiene che l'anno appena iniziato sarà migliore di quello appena trascorso, per il 32 per cento sarà uguale, per il 29,1 per cento invece peggiore del 2003.

Meno rosee le previsioni per quanto riguarda la situazione economica. Per la maggioranza (40,8 per cento) il prossimo anno peggiorerà, sarà uguale all'anno scorso

Un inizio all'insegna dell'ottimismo

per il 27 per cento, migliore per il 24, 5 per cento.

Nella scala dei valori gli sloveni pongono al primo posto la salute, seguono gli affetti familiari, la pace e la sicurezza, la sicurezza economica e appena al quinto posto la libertà e la democrazia.

Il giorno del benvenuto

L'Irlanda che è presidente di turno dell'Unione europea fino al 1 luglio del 2004, si è già messa all'opera per preparare il benvenuto ai paesi che dal 1 maggio prossimo entreranno a far parte dell'Unione. Ognuno dei dieci stati

verrà "salutato" da una cittadina irlandese.

La Slovenia sarà ospite della cittadina di Limerick - terza città irlandese per ordine di grandezza - dove verranno predisposte diverse manifestazioni culturali e saranno in vendita anche i prodotti tipici sloveni.

Inflazione bassa

I prezzi al consumo in Slovenia nel mese di dicembre sono aumentati di un decimo di punto percentuale, mentre l'inflazione su base annua è stata calcolata per il 2003 del 4,6%. Il dato è incoraggiante

non solo tenuto conto del tasso d'inflazione dell'anno precedente che era del 7,2%, ma anche rispetto alle previsioni che l'avevano stimata leggermente superiore al 5%.

Firme contro la moschea

L'avevano annunciato e così è stato. A Lubiana è stata avviata la raccolta di firme contro la decisione dell'amministrazione comunale di consentire la costruzione di una moschea. Il sindaco, Danica Simšič, ha dovuto indicare il periodo di tempo entro il quale dovranno essere raccolte le oltre 10 mila firme

necessarie.

Dal 6 gennaio al 6 febbraio dunque si raccoglieranno le firme. Il sindaco Simšič ha comunque dichiarato di ritenere l'iniziativa in contrasto con la costituzione.

Manca attenzione

Il presidente della commissione parlamentare per le comunità nazionali (italiana ed ungherese) in Slovenia, il deputato Roberto Battelli, si è dimesso dalla sua carica, dichiarando di non essere disponibile nemmeno al posto di vicepresidente.

La commissione è compo-

sta da parlamentari di tutti i gruppi politici presenti in parlamento ed è presieduta per legge dai due rappresentanti delle nazionalità a turno. Le ragioni delle dimissioni sono state motivate da Battelli con l'assoluta mancanza di risposte alle questioni poste.

Roberto Battelli ha giudicato inaccettabile il silenzio più totale del governo sull'esito dell'ultimo censimento che ha registrato in Slovenia un calo del 25% degli italiani. Il problema più grave tuttavia è quello che riguarda le difficoltà, di organico e non solo, in cui si dibattono le redazioni in lingua italiana di Radio e Tv Capodistria.

Dan emigranta

Prvič je bil na Dnevu emigranta beneški "musical"

Venček domačih piesmi v komediji

"Boj za ljubezan" je bil naslov lietošnje igre Beneskega gledališča, ki jo je napisal Aldo Klodič, režija je bila Marjana Bevka, ki so mu pomagali Davide Klodič (za glasbeni del) in Alida Bevk, ki je delala s skupino mladih igralcev. Bila je lepa novost, saj smo prvič gledali beneški musical. Musical ja!, saj so igralci vič piel ku guoril, ramonika je le napri godla, za ples an dober ritem je poskarbiela pa liepa skupina naših mladih igrauc. Se posebno oni so bili puno

dru, piel an plesal ku de bi na dielal nič drugega v življenju.

Sveveda smo se veselili tudi ob poslušanju naših starih domačih piesmi. Aldo Klodič je napravu liep splet piesmi, ki spremljajo an se prepletajo z ljubezensko pravco Ljube, ki se muora odločit med dviema fantoma, ki jo imata oba rada.

Veselo je bluo an lepuo an če kajšan je biu zacel, je bla piela vsa dvorana, saj smo poznal vsi vse piesmi. Predstava pa je bila ries ljudska an domača.

Na posnetkih trenutki predstave "Boj za ljubezan". Vse je treba pohvaliti, saj so bili zelo pridni, od te malega Pietra Sittaro, do Valeria, ki je za odram skarbeu za luči an vse drugo, kar je korlo. Posebna zahvala, naj gre Eriki Floreancig, ki je lepo povezovala program an Luisi Tomasetig, ki je "varvala" otroke

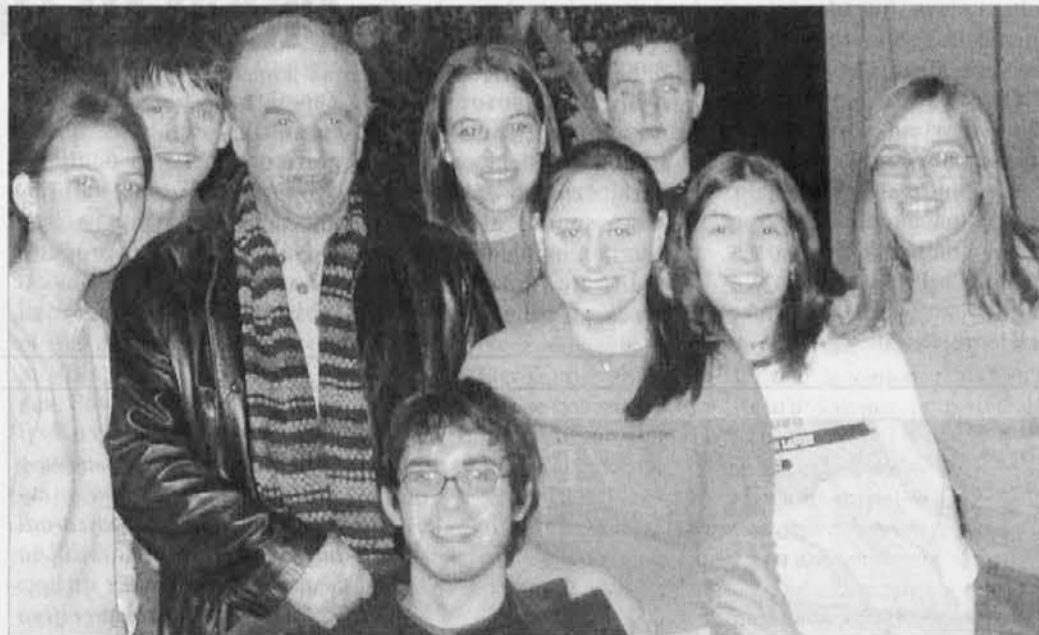
L'Arengo si ricostituisce

E' intenzione di alcuni ex-soci del Centro studi "L'Arengo", costituito con atto notarile il 27 ottobre 1982, ricostituire l'Associazione culturale.

Il Centro Studi "L'Arengo" ha operato attivamente nel corso degli anni '80. Successivamente ha ridotto l'attività politico-culturale, cessandola del tutto agli inizi degli anni '90.

Preso atto dei contenuti, oggi più che mai validi ed attuali dello statuto, si ritiene utile l'attivazione dell'Associazione. Non disponendo degli elenchi completi degli iscritti di quegli anni, si invitano, quanti ritengono positiva l'iniziativa, alla riunione che avrà luogo il giorno 17 gennaio 2004, alle ore 20.30, presso il numero civico 24 in località Clenia di S. Pietro al Natisone.

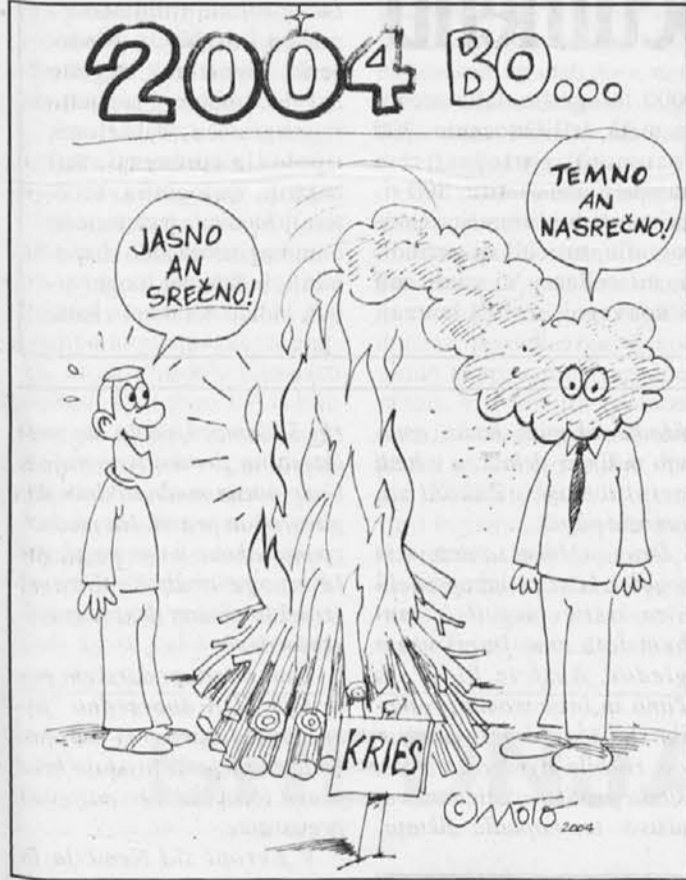
Alcuni soci fondatori del Centro studi "L'Arengo"

Preprosta pravljica mlade ceče, ki se na more odločit med dviema, ki jo snubijo an vsa dogajanja v družini an v vasi okuole tega, je bila dobra parložnost za postaviti na glavno mesto na oder v gledališču Ristori v Cedadu našo domačo ljudsko pesem, ki je je našim ljudem takuo par sarcu. Tudi zatuo je bila lietošnja predstava lahka an vesela an je bila vsem vsec, takuo ki je vsem vsec glas

nase ramonike. Za de ni bluo vse prevec nostalgicno pac pa samuo globoko usajenò v našo zemljo so poskarbiel te mali igralci, ki so dal novo energijo an ritem naši kulturni tradiciji.

ono rebrce, odkoder zagledas cerkev sv. Ivana. "Ah, moj predragi sveti Ivan, naš mogočni zavetnik, pomagaj mi!" sem rekel, in glej! Vol je kakor cepnil na tla, se spremenil v modrasa in zvizgaje smuknil doli po senožeti, da se je iskriilo za njim in zasmrdelo kakor po zveplu. Sam hudic je bil! - sem vzkliknil in jo mahnil cez senožet, kolikor so me mogle noge nesti. Letim in letim, in grede me je zaskrbelo, kaj bo, ko pridem v cerkovnico, kjer marsikaterega straši? Letel sem cez gladke senožeti, da bi me se hudic ne bil dotekel, in tako sem srečno prešel mimo cerkovnice.

Naši paglavci

Ivan Trinko

ZIMSKI VEČER - 2

"Pustimo, kar se mi je lani zgodilo, saj sem že večkrat ponavljal. Povem drugo. Bilo je onega leta, ko so našli v Planinu mrtvega cloveka in nihče ni vedel, odkod je bil in kako je umrl. Takrat se je marsikdo bal hoditi ponoči po oni poti; se podnevi, če je bil clovek sam v oni samoti, ni bilo lepo. Potem so se privadili in se niso več bali. Pravili so vendar, da oni straši in baje

se mrtvec se zdaj prikazuje.

Bil sem torej neke nedelje v Kobaridu in nazaj grede sem se zapoznil na Livku, dobra družba je tudi bila in tako je prišla noč. Ze pozno sem se pobral domov cez Jevšček, kar se mi je zdelo bolj domače, nego po dolini skozi Polavo. V Jevščku sem zopet popil pol litra, da sem sel se bolj srčno. Bal se itak nisem; no pa je vendar bolje, če je clovek ponoči dobre volje, ako

hodi sam. In tako sem sel popolnoma brezskrbno cez jevško polje in prišel cez stari konfin (mejo) v onogovo senožet, odkoder se lepo vidi na vse kraje. Luna je sijala na polnem. Niti v glavo mi ni prišlo, da bi se bal. Sel sem naprej kakor na perutih, kar mi zajec preskoči pot. No, vižga! Če bi imel puško, sem pomislil. Tako sem mislil in glej, dolgouhca, obrne se nazaj in mi spet prestriže pot.

"Kaj se ti je zmotilo, da ne veš kod iti?", sem rekel. A glej hudirja! Pa spet naprej in nazaj. Skočil sem za njim, da ga vjamem; že se mi je zdelo, da ga imam, kar se mi pretvori v psa. Oh, hudic! To je pa cudno! Začudil sem se res, pa me se ni bilo strah. Kjer je zajec, je lahko tudi pes! Pes gre modro po poti, jaz pa za njim. Greva nekaj časa, kar se mi spreobrne v kozo! Tedaj pa so mi lasje vstali na glavi. Hitro jo udarim cez senožet, da pretecem zlomka po kratici; prijem se skozi leščevje in zopet sem na poti. A glej hudirja zopet pred mano! Postalo je bilo že vol in je debelo gledalo v me.

"Matica bozja! In se niste ustrašili?" vpraša nekdo.

"Kdo bi se ne bil? Tresel sem se kot siba."

"Ali pa je bilo vse to res ali se ti je samo zdelo?" vpraša Zef.

"No, saj nisem otrok, da ne vem, kaj vidim in kaj pravim."

"Veš kaj? Vipavca si se dobro nasrkal in z dobrim vinom v glavi vidiš, kar hočes."

"Eh, seveda! Če bi bilo tako, bi bil rajši videl dobro klobaso, pa je nisem."

"Nadaljujte, no! Pojdite naprej!" so nestrpno silili otroci.

"Bil sem v velikem strahu. Toda k sreči sem prišel na

- gre naprej -

A colloquio con Donatella Ruttar che ha realizzato il progetto di Tribil da poco inaugurato

La "Finestra" chiede un futuro

Lo straordinario fenomeno del "guziranje" ma non solo nell'archivio del sito internet, manca però la continuità di finanziamento per le ricerche e perché il Centro diventi sede di incontri sul mondo slavo

Il racconto è quello di un'idea che ha nella sua unicità il maggior punto di forza. Un'unicità che, si scopre, entrando nella "Finestra" intesa come sito internet (www.finestrasulmondoslavo.it), è stata solo in parte svelata. Le novità emerse dalle ricerche appariranno poco alla volta. "Solo l'analisi dei documenti che riguardano la Prima guerra mondiale - dice Donatella - porterebbe ad evidenziare elementi utili e ricchi, collocabili nel contesto del progetto Kolovrat e del museo di Kobarič".

Esiste comunque un fenomeno fino ad ora quasi sconosciuto, quello chiamato "guziranje", che la "Finestra" ha permesso di mettere in luce.

"Per la prima volta si parla di questo fenomeno di migrazione temporanea, che ha interessato le nostre Valli. Ma è una ricerca non conclusa. Innanzi tutto andranno analizzati due fondi, il museo Remondini di Bassano e la Fondazione Bertarelli di Milano. Il materiale è molto, da queste due ricerche potrebbero partire gli incroci, anche con le notizie date da fonti personali, nelle famiglie, nelle parrocchie. Il Centro di catalogazione regionale ha stipulato poi con la Comunità montana una lettera di intenti con la quale si impegna a fornirsi dei dati che escono dalle ricerche. Lo stesso Centro intende realizzare un convegno, con annessi mostra e catalogo".

Il sito contiene anche una banca dati, usufruibile solo da Tribil. Che senso ha la sua costituzione?

"Il senso è quello di avere in modo ordinato una serie di documenti che fino ad ora erano dispersi in vari archivi. Di alcuni "percorsi" sono state prodotte schede, di altri co-

Adesso che la "Finestra sul mondo slavo" è stata aperta, fino a dove potrà arrivare lo sguardo?

Donatella Ruttar, ideatrice del progetto voluto dalla Comunità montana e dal Natisono Gal e da poco inaugurato a Tribil superiore, si pone in questa intervista-racconto un problema non da poco. Comunque, qualcosa da affrontare prontamente.

pie dei documenti paleografici. La Soprintendenza regionale ha "collaudato" questa banca dati, cioè l'ha verificata e approvata".

Esiste anche un altro aspetto della "Finestra", il luogo fisico vero e proprio. Quale la sua funzione?

"In effetti il progetto vuole anche essere uno sguardo sulla contemporaneità e sulla cultura del mondo slavo. Ha in questo senso una potenzialità infinita e infinitamente piena di senso. Il luogo fisico, a Tribil, deve diventare un luogo di incontri con personalità e situazioni legate alla cultura slava, intendendo con questo la sommatoria delle sue varie identità".

Quali sono i problemi che ti trovi ad affrontare in questo senso?

"Il Centro internazionale, appena inaugurato, non ha una sua continuità di finanziamento. Ci deve essere un impegno, non solo da parte dell'ente che ha dato via al

Qui a sinistra parte della comunità slovena gravitante sull'Italijanski Hutor, a Vladikavkaz, qualche anno prima della rivoluzione. Sullo sfondo la casa di Mateus Ruttar (foto tratta dal sito della "Finestra sul mondo slavo"). Sotto Donatella Ruttar

progetto ma anche da parte di altri enti che in questo progetto ci credono: dal Comune di Stregna al Comprensorio,

fino alla Provincia e alla Regione. Questo perché la questione è: di chi è la "Finestra"? Forse si potrebbe supe-

rare il problema creando un'istituzione che abbia una sua autonomia finanziaria ed una sua identità". (m.o.)

Presso il Centro internazionale di ricerca di Tribil sono consultabili le singole schede archivistiche e l'intero database della banca dati, che dispone di un indice di circa 3.000 nomi e 7.000 toponimi e microtoponimi, nonché di trascrizioni e traduzioni del contenuto dei documenti dal dodicesimo secolo alla prima guerra mondiale.

In rete, grazie alla ricerca effettuata da Alba

Una banca dati ricca di documenti

Zanini, sono liberamente accessibili il database bibliografico e l'elenco degli archivi nei quali sono stati rintracciati i documenti.

Nell'ambito del progetto sono stati per il momento catalogati 6500 documenti,

1000 fotografie dalla seconda metà dell'Ottocento, 200 documenti cartografici a stampa e manoscritti, 800 riferimenti bibliografici (monografie, articoli di periodici, miscellanee di studi, atti di convegni, tesi di laurea),

1500 articoli di periodici. La scheda archivistica fornisce informazioni per l'identificazione e il reperimento del documento: collocazione (biblioteca / museo / archivio, fondo, serie, segnatura), oggetto del documento / soggetto iconografico, datazione, tipologia (processi, atti notarili, cartografia, eccetera), tecnica, trascrizione e immagine quando disponibili, indice dei luoghi citati, indice dei nomi citati.

Nas svet je prepreden z zakoni, normami in manj obveznimi deklaracijami. Cim sirsi je obseg prostora in ljudi, ki ga zakoni zaobjemamo, tem bolj ohlapni so, a vendar.

Najpomembnejše nacionalne države imajo svoje ustave, svoje zakonike, norme, pravila, skratka, nesteto napisanih točk o tem, kar se sme in kaj ne. Naddržavno organizmi, kot je Evropska unija, imajo nekaj zakonov, pravil oziroma sporazumov, vendar, kot dokazuje prav Evropa, ni lahko doseči tako obveznih sporazumov, kot je ustava.

Članice Unije se danes v večjim ali v manjšim prepričanem trudijo, da bi Evropa dobila svojo ustavo. Če ji ne uspe, bo to hud udarec za Veliki evropski načrt.

Se manj obvezujoči se zdijo zakoni in pravilniki mednarodnih organizacij, kot so Združeni narodi in drugih. Kljub temu smo civilizacija, ki se načelno utemeljuje v zapisanih zakonih in ne v "naravnem" pravu. Učeno bi lahko rekli, da prevladuje "lex" nad "iusom".

Ob tem pa se nam na dramatičen način zastavlja dve

ZELENI LISTI

Ace Mermolja

Svet prepreden z zakoni

vprašanji. Prvo je to, da gosti mreži zakonov ne odgovarjajo kontrole, drug problem je, da se močni radi poživljajo na pravila in se jim nič ne zgodi.

Ce pričnemo s prvim vprašanjem, nam vsakodnevna kronika ponuja veliko grozljivega materiala.

Ko se zaustavim pri gospodarstvu, ki je za naše preživetje bistveno početje, so se vezalke, proti katerim so se zaganjali domači in tuji liberisti (lacci e lacciuoli), povsem pretrgale. Od Italijanskega Parmalata do ameriškega Enrona beležimo vrsto prevar, ki jih plačujemo navadni ljudje.

V bistvu gre za očitno dogovorjene bankrote, kjer lakomnost ali nespodobnost, ali pa oboje, podjetnikov "zvalijo" na ogromno množico de-

lavcev in majhnih varčevalcev svoje nepopisne izgube. V ZDA ima nad 80 milijonov ljudi svoje prihranke in drobne investicije (od penzije do zdravstva) v delnicah ali obveznicah.

Ce tem ljudem dodamo Evropo, se številka še znatno poveča. Za vsakim varčevalcem je seveda njegova družina. Tem milijonom "mikrokapitalistom" bankrotirji tatinško porazdelijo lasine dolgove, sami pa kasirajo nekrita posojila.

Očitno se to lahko dogaja, ker so institucionalni "kontrolorji" tako ali drugače vpleteni v afere ali v interesnem nasprotju in ne delujejo. Tu mislimo na posamezne bančne zavode, na osrednje banke in na kontrolne organe, ki naj bi nadzorovali tako tržišča kot borzne trge. Mno-

gokrat so se ti kontrolorji izkazali kot sence, ki tehtajo mnogo manj od mestnega redarja, ki zapiše globo zaradi parkiranega avtomobila na nedovoljenem mestu.

Skoda pa je neizmerljivo večja. Pisem o varčevalcih, čeprav so največje žrve številni delavci skrahiranih podjetij, ki tvegajo, da izgubijo delovno mesto, odpravnino, prihranke itd. Zaradi Ostržkove macke in lisice, ki sta

ukradli zakopan denar, ostanejo milijoni delavcev v hudi socialni stiski. Zakoni so, kontrole pa ni...

Drug problem so države in mogotci, ki se javno opredelijo za kršitev pravil. V lanskem letu smo imeli vrsto zgledov. Bush in Blair sta očitno in brez sramu preskočila stališča Združenih narodov, razbila Evropo in Nato, osibila protiteroristično zavezništvo ter napadla diktato-

rja Sadama. Uvedla sta unilateralno preventivno vojno, ki ne pozna mednarodnih dogovorov in pravil. Na mednarodne zakone so se poživljale mnoge arabske države, Izrael in pisana družina vojskujočih se.

Tudi na gospodarskem področju ZDA dobesedno "lomijo" (valutne igre) Evropo, Kitajska dela in prodaja brez pravil in se bi lahko nastevali prevarante.

V Evropi sta Nemčija in Francija nonsalantno obsli mastrichtske dogovore, Spanija in Poljska sta se uprli določenim členom ustave in se postavili na čelo "zaviralcev". Italija koleba med evropskimi obveznostmi in zvestobo ameriški politiki.

Tudi zahodne države in jutrišnje nove članice EU ne igrajo vedno jasne igre, ampak oportunistično "stavijo" na več igralnih mizah (same pri sebi pravijo: to je usoda sibkega).

Ce torej povzamemo, se podajamo v svet, kjer je ogromno napisanih pravil, manjkajo pa kontrole in konkretne obveze.

S svetom je celo slabše, kot z zaščitnim zakonom za Slovene v Italiji.

Istituto Comprensivo, gli orari per gli incontri con le famiglie

La direzione dell'Istituto Comprensivo statale di S. Pietro al Natisono con una nota comunica che gli incontri con le famiglie per le iscrizioni si svolgeranno secondo il seguente calendario: Scuola media di San Leonardo e San Pietro al Natisono: lunedì 12 gennaio 2004 presso la scuola media di San Pietro alle ore 18; Scuole elementari di Pulfero, San Leonardo, San Pietro al Natisono e Savogna: martedì

13 gennaio presso la scuola media di San Pietro dalle ore 18.15 alle ore 19.15; Scuola dell'Infanzia di Pulfero, San Leonardo, San Pietro/Azzida e Savogna: martedì 13 gennaio 2004 presso la scuola media di San Pietro dalle ore 17 alle ore 18.

Il Dirigente Scolastico e i docenti forniranno utili indicazioni sull'organizzazione delle attività della scuola e presenteranno l'offerta formativa.

Tesini spregovoril v imenu Dežele, za prireditelje Bartaloth

Glejmo naprej z optimizmom

"Dober večer. Vesel sem biti danes tukaj z vami." Tako je pozdravil predsednik deželne sveta Alessandro Tesini, letošnji glavni govornik na Dnevu emigranta. Tesini, ki že vrsto let sledi delovanju in prizadevanjem slovenske manjšinske skupnosti že zlasti na Videmskem, je najprej izrazil hvaležnost Dežele za dragoceno delo, ki ga opravljajo slovenske organizacije za ohranitev bogate kulturne tradicije, za njihovo vrasčenost v okolje, ki prihaja do izraza še posebej v težavah, kot se je zgodilo v Kanalski dolini. Zavzel se je za njeno obnovo, ki mora sprožiti tudi razvojni proces.

Tesini je poudaril pomen tega zgodovinskega trenutka, ko se zaključuje neko obdobje, opdira pa se nova faza polna možnosti, ki prihajajo od širitve Evropske Unije a tudi od nove stvarnosti na Deželi. A potrebno je, da politika stopi v korak s pričakovanji ljudi. Zelo močno je poudaril večjezikovno in večkulturno specifičnost naše dežele, kar je veliko bogastvo in edini razlog danes za ohranitev posebnega statuta avtonomije, kar bo potrebno upoštevati v novem statutu dežele. Ne samo, to kulturno in jezikovno pluralnost bo treba upoštevati tudi v vsakodnevni praksi, je podčrtal Tesini.

Predsednik slovenskega kulturnega središča Planika Rudi Bartaloth, ki je spregovoril v imenu slovenskih organizacij videmske pokrajine, se je v svojem govoru najprej navezal na hude posledice avgustovskega neurja, ki je prizadelo Kanalsko dolino. Potrebno bo veliko časa za polno normalizacijo življenja v Ukvah, je dejal, važno pa je, da se ne bo spremenila socialna podoba vasi, kar bi pomenilo hud udarec na slovensko kulturo in jezik. Neurje je povzročilo škodo a tudi širok val solidarnosti

med Slovenci, je pripomnil.

Nato je Bartaloth naštel odprte probleme, ki tarejo slovensko manjšinsko skupnost na Videmskem, začeni z izvajanjem zaščitnega zakona. Zavzel se je za uvajanje pouka slovensčine na šolah, kjer to starši zahtevajo ter za dvojezično nižjo srednjo solo v Spetru. Med odprtimi vprašanji je navedel tudi uporabo sredstev za gospodarski razvoj (člen 21, ki so bili nenamensko porabljeni) in se zavzel zato, da bi Slovenci sodelovali pri financiranju projektov. Primerna

za to bi bila posvetovalna komisija za Slovence, ki je umeščena na deželi, je dejal.

Leto 2003 nam je prineslo tudi nekaj pozitivnih dogodkov. Trbiška občinska uprava je prva začela dosledno izvajati določila zakona 482. Videmska pokrajina je umestila posvetovalno komisijo za izvajanje zakona 482 za Slovence. Razvojni projekt, ki ga je izdelal odbor proti radarju na Matajurju je bil enotno podprt s strani deželne sveta. "Položitev venca na grob monsijnorja Trinka na Trčmunu s strani uradne dežele

je bila zgodovinska gesta in poiskus popravila krivic preteklosti", je poudaril Bartaloth.

V svojem govoru je predstavnik Kanalske doline sicer izpostavil živahnost in vitalnost slovenskih društev in ustanov, predvsem pa delo ljudi na teritoriju ob meji. Brez vestnega, marljivega dela in zrtvovanja teh ljudi tudi ustanov ne bi bilo. Deloma krojimo tudi sami svojo

usodo, je dejal, pri tem seveda potrebujemo stalno prisotnost, znanje, domisljivo, strpnost in, zakaj ne, tudi kaneček sreče. Na koncu se je zavzel za jasno vizijo naše bodočnosti na teritoriju, ki ga bogatimo s svojim kulturnim izrazom in delom ter sooblikujemo. Skorajšnja odprava meje s Slovenijo pa nam odpira nove možnosti, zato je povabil Bartaloth, glejmo naprej z optimizmom.

O bogatih odnosih na meji ter o novih evropskih perspektivah je spregovoril Zdravko Likar

Imeti rad svoje in ceniti tuje je pot do izvirnega evropskega modela sožitja

s prve strani

Znate sto meštirjev. Vsak zna govoriti vsaj dva jezika: po našem in po italijansko, pa tudi se po laško. Mnogo vas je slo po svetu s trebuhom za kruhom, pa znate se francosko in nemško, pa kajšen tudi še špansko al angleško.

Živite na sončnih bregeh in dolinah, kjer je cutiti tople južne sape, dih morja. Nam, na severnih straneh gora, tam, kjer so sence dolge in dolgo traja mrz, se nam zdi vaša dežela mila in pravljicična.

Ker vas je oplazila latinska kultura in manire, se nam zdite kozmopoliti, znanilci sirokega sveta. V vaši deželi brsti in cveti tisočeri cvet. Toliko društev, pevskih zborov, kulturnih skupin in ustvarjalcev raznih vrt, kot jih premore vaša le nekaj tisočglava skupnost, je težko najti kje drugje. Krčevito držite v pesti vašo bogatijo, ki je vaša kultura, jezik, tradicija in izročilo. Občudujemo vaše Ceder-mace, svetilnike, ki so svetili v mračnjastvu in čuvali že-

rijavco vašega ponosa. Občudujemo vašo šolo, ki je zrasla iz nič in se troštamo, da bo hmal ratala "scuola media superiore".

Ste eden najbolj vitalnih delov slovenskega narodnega telesa.

Povedat vam tudi moram, da smo žalostni, ko se včasih skregate in si nagajate. A je to po drugi strani več kot očitni znak, da ste Slovenci. Saj je vendar prepirljivost ena naših najbolj prepoznavnih lastnosti.

In mi, prebivalci Posočja, vaši prvi sosedje, kaj imamo skupnega z vami?

Na prvem mestu je vseka kor jezik. Livčan in Mašeruc al tisti iz Hlocja, Črnovršan in Rbišcan, Plestišcan in Ložan. Povsod enaka govornica.

Vas je zaznamovala emigracija dol po Laskem, se bolj pa po Evropi, Amerikah in Avstraliji.

Pri nas so se v glavnem le spustili s hribov v doline. V tujino jih je slo malo.

Vaši in naši so se nimar

srečeval po bregeh Matajurja, Kolovrata, Stola in Kanina, kjer so pasli živino, sekli senože. Pa tudi tukli so se za svet.

Med sabo so se ženili. Koliko lepih ceč ste nam bardki beneški puobi ukradli? Prepolno zlahte je med Sočo, Nedižo, Terom in Belo.

Zgodovina nas je le redko pustila pod eno streho. Državne meje so zarezale med nas ločnice, ki so nas razdvajale, a nikoli ločile. Ni nam bilo prizanešeno. Vojne in druge nadloge so nas pestile, nam delale silo.

Prihaja nov čas. Slovenija bo vstopila v Evropsko unijo. Za nas bo največja pridobitev odprava meje. Preklet konfin! Koliko skrbi, žalosti, obupa in jeze je povzročala ta prekleta meja, ta prekleti konfin. Svoboda je nekaj najlepšega. In tudi svoboda gibanja. Se troštamo, da bo čas odpravil tudi konfine v glavah in ne bo več neumnosti, ki so bile odraz nevednosti in hudobe.

Ce je bilo kaj narobe ali ste kaj zahtevali, ste kazali proti Trstu in Rimu, mi proti Ljubljani in še prej proti Beogradu. Zdaj bomo skupaj kazali proti Bruslju, v Bruxel. In od gor bo prišlo napisano in povedano tudi po slovensko, saj bo slovensčina enakopraven jezik italijansčini, nemščini, angleščini in vsem drugim jezikom petindvajsetih članic Unije.

Se troštamo, da bo Evropska unija dolgoživa in dolgotrajna evropska zaveza, ko ljudstev Evrope ne bodo več delile nepotrebne pregrade. Vi boste se vedno državljani Italije, mi državljani Slovenije. Vendar bomo hkrati vsi državljani Evrope. Moč Evrope je v njeni različnosti. Kljub vsemu je potreben zdrav narodni ponos. Imeti rad svoje in ceniti tuje je pot, ki more pripeljati evropsko pestro do resnično izvirnega modela sožitja.

Ni se bati, da se bomo v globalizirani Evropi utopili. Porok za tak optimizem ste prav vi, vaše krčevito oklepaje kulture, jezika in tradicije. Kljub vsem hudim preizkusnjam, ki ste jih doživeli. Le samozavestni moramo biti. Ne servilnost, marveč samozavest naj bo naša odlika!

Dovolite mi se nekaj osebnega. Zamejstvo od Trbiža do Rezije, terskih in nadiških dolin je postalo moj drugi dom. Tu sem spoznal čudovite ljudi, odprte, ustvarjalne, nemirne. Mnogi Slovenci, Italijani in Furlani so postali moji pravi prijatelji. V vašo deželico, ki je tudi moja, se rad vedno znova in znova vracam.

Usam Frajndom ad Kanoltola!
Judi moji z Rezije!
Drage znance taz Terske an Karnajske doline!
Dragi parjatei taz Nediških dolin!
Zelim Vam vse dobro v Novem letu in vam kličem: Zdravo an veselje!

Zdravko Likar

- Ka' boš vprašala "Babbo Natale"? - je vprašu an intervistator 'no mickeno čičico.

- Ga bom vprašala 'no pipino Barbi! - je hitro odgovorila čičica.

- An ti' - je vprašu adnega mladenca.

- Ist ga bom vprašu an computer! - je odgouriu mladenca.

- Pa ti, biondina, ka' ga boš vprašala?

- Ah, ga bom vprašala stuo euro, ku vse te druge!

Za božične praznike 'na skupina iz Klenja je sla na izlet v Pariz. Sevide, nieso mogli parmanjkat iti gledat tudi Versailles.

- Pogledite tle - je jau vodič - v teli pastieji so spal Luigi XIV, Luigi XV, Luigi XVI, Maria Antonietta, Pompadour, Richelieu...

- Oh vse sajete - je pogodernju Jordan - pas kuo so bli stisnjeni!

Tisti od komitata za Azlo so sli v Izrael. Kadar so paršli na jezero Tiberiade, so vprašal barkarlna dost kosta za prepasat ča na te drugi kri.

- Tristuo dolarju! - je odgouriu mož.

- Tristuo dolarju!? Al ste znoreu? Je previč dražno!

- More bit - je jau barkarul - pa muoreta viedet, de telo jezero ima njega storjo. Zmisnita se, de tle je Jezus hodu na vodi!

- Sa' nie obednega cudeza - je pogodernju Rak - kadar je ču tist kup, se je muoru previdat na kajšno vizo!

Marija se je bila skregala s svetim Jožefan zattoo, ki se j' biu pozabu komadat muša an vola. Kadar svet Jožef je šu blizu za jo vprašat naj mu na zamieri, se je obarnila na te drugi kri an mu jala: - Ma va sul mus!

Dva maniha kapucina iz Stare gore sta umarlaglih za praznike an sevide, sta sla rauno v Nebe-sa.

Vrata so ble zaparte, zattoo sta začela potukat: tok, tok, tok... tok, tok, tok...

- Kduo je? - je vprašu svet Petar.

- Dva kapucina!

- Oh ist jih niesam mi-gu naročiu!

SREDNJA KOLONA

(Guidac)

Ce najdeta tistih 15 besied tle zdol napisanih, v sriednji koloni pride uon tiste, ki Novi Matajur želi vsiem bralcem.

1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														

- 1 - So jih klical travo siec po sanožetah.
- 2 - Vič ku trikrat an manj ku petkrat.
- 3 - Te deveti miesac na koledarje.
- 4 - Adna, ki živi v naših dolinah.
- 5 - Majhana sauodnjiska vasica, kjer začnejo cieste na Matajur.
- 6 - Na tiste znano svetišce se hodi častit devico Marijo.
- 7 - Adna mikena gubanca.
- 8 - Jo nardi pre Azeglio tistim, ki učakajo 50 liet življenja kupe.
- 9 - Majhan an dobar zimski idrik, ki ga kličejo tudi valerjana.
- 10 - Njega konac je na 31. dičemberja.
- 11 - Je hodila o treh v Šampetarsko kasarno obiskat partizana!
- 12 - So se borili za svobodo pruoť fašizmu an nacizmu.
- 13 - Začne potlé, ki se prehode čez Robič.
- 14 - 6.000 v črkah.
- 15 - Lepo harvatsko miesto na morju, ex Ragusa.

RISULTATI

3. CATEGORIA

Savognese - Audace

n.d.

ALLIEVI

Donatello - Valnatisone

4-1

PROSSIMO TURNO

1. CATEGORIA

Valnatisone - Nimis

3. CATEGORIA

Audace - Azzurra
Stella Azzurra - Savognese

ALLIEVI

Ponziana - Valnatisone

AMATORI

Valli del Natisone - Bar Corrado

Al Colovrat - Davos bicinico

Filpa - Moimacco

Pol. Valnatisone - Beivars

CALCETTO

Pagnacco - Merenderos

Il santo e il lupo - Hydroclima

CLASSIFICHE

1. CATEGORIA

Buttrio 34; Valnatisone 29; Reanese Risane-
se 23; Riviera 22; Cassacco, Lumignacco 20;
Sedegliano 19; Colloredo M.A. 18; Flumigna-
no, Buonacquisto 16; Chiavris, Corno 15;
Com. Faedis, Nimis 13; Tre stelle 7.

3. CATEGORIA

Azzurra*, Stella Azzurra* 23; Maianese*, 22;
Fortissimi, Serenissima 16; Moruzzo* Lib.
Atl. Rizzi* 15; S. Gottardo 12; Ciseris* 11;
Moimacco* 9; Audace** 8; Savognese** 6;
Savorgnanese* 4.

JUNIORES

Valnatisone 30; Chiavris 29; Buttrio 26; Trivi-
gnano 25; Corno 18; Comunale Lestizza 16;
S. Gottardo, United Cussignacco 15; Tre stel-
le*, Reanese*, Martignacco 12; Tavagnacco,
Cussignacco 9; Fortissimi 6.

ALLIEVI

Sacilese 45; Itala San Marco* 40; Sanvitese
37; Ancona 31; Donatello 27; S. Luigi, Gemo-
nese 25; Valnatisone 21; Domio, S. Giovanni
20; Caneva, Tolmezzo 18; Ponziana* 15;Ronchi 14; Palmanova 12; Muggia 10; Se-
vegliano 8.

AMATORI (ECCELLENZA)

Ediltomat 22; Bagnaria Arsa 14; Termokej,
S. Daniele 12; Valli del Natisone, Mereto di
Capitolo, Ziracco 11; Baby Color 10; Bar
Corrado, L'Occhiale, Torean 9; Carpaccio,
Centro Com. Risorgive 9; Warriors 7.

AMATORI (2. CATEGORIA)

Rd Group 16; S. Vito al Torre 15; Carr. Ta-
rondo 14; Risano, Millennium, Davos Bici-
nicco 13; Corno 12; S. Lorenzo, Colugna 11;
Osteria al Colovrat, Versa 5; Carioca 3.

AMATORI (3. CATEGORIA)

Filpa 22; Beivars 16; Bar Ghigolò 15; Pizzeria
da Raffaele 14; Pol. Valnatisone, 13; Orzano
12; Alla terrazza 9; Maxi discount, 7; Friul-

clean, Plaino 6; Moimacco, Mar/Ter 5.

CALCETTO (1. CATEGORIA)

Pagnacco 18; Elettrotecnica manzanese 16;
Merenderos 15; Zomeais 10; Il santo e il lu-
po 9; Special Five* 8; Pizzeria Moby Dick, Cre-
di Friuli Reana, Hydroclima* 7; Longobarda**,
Polisportiva Valnatisone 6; Sporting 2001* 5.

CALCETTO (3. CATEGORIA)

Paradiso dei golosi* 15; Amsterdam Arena
11; Bar al Ponte, Blu Lions* 9; Pv2 Rualis 8;
P.P.G. Azzida* 7; Solerissimi* 5; San Marco**
2; 5 Eglio** 0.Le classifiche giovanili e Amatori sono ag-
giornate al turno precedente.

* Una partita in meno

** Due partite in meno

Dalla Prima categoria al calcio a cinque riprendono nel prossimo fine settimana tutti i campionati

Finite le feste, la parola torna ai campi

La Valnatisone ospita il pericolante Nimis - In Terza categoria Savognese e Audace contro le prime della classe Tornano a giocare anche le formazioni amatoriali Valli del Natisone, Al Colovrat, Filpa e Pol. Valnatisone

Dopo la pausa delle festività natalizie e del Capodanno ritornano in campo le nostre formazioni calcistiche.

In prima categoria la Valnatisone, attualmente seconda in classifica, cercherà di continuare nel suo positivo cammino ospitando la squadra di Nimis. Gli ospiti, bisognosi di punti salvezza, sono guidati dall'ex Ezio Castagnaviz.

Domenica 11 gennaio alle 14.30 a Merso di Sopra l'Audace ospiterà in un match di cartello una delle due capoliste del girone: l'Azzurra di Premariacco. Per i ragazzi valligiani allenati da Giorgio Mesaglio la gara sarà un valido test per sondare le potenzialità in attesa del girone di ritorno.

Toccherà alla Savognese salire ad Attimis a sfidare l'altra capolista, la Stella Azzurra. I gialloblu cercheranno di rimettersi in carreggiata dopo un finale d'anno amaro.

Ancora un week-end di riposo per gli Juniores della Valnatisone prima di rivederli in campo per l'ultima giornata del girone di andata, ospite la Reanese. I ragazzi valligiani allenati da Pietro Gremese conducono la classifica del proprio girone con una lunghezza di vantaggio sul temibile Chiavris.

I Giovannissimi della Valnatisone hanno ripreso ad allenarsi in attesa di domenica 25, quando a Merso di Sopra ospiteranno la capolista Moimacco.

Nel campionato amatoriale di Eccellenza la gara in programma tra la Valli del Natisone ed il Bar Corrado di Invillino si disputerà sabato 10 gennaio alle 14.30 sul rettangolo di Gagliano di Cividale, vista la concomitanza della partita della Filpa.

Nel campionato di Seconda categoria, a Merso di Sopra, l'Osteria al Colovrat ospiterà la Davos di Bicinicco. I ragazzi di Drenchia della presidente Dolores Tomasietig cercheranno di tirarsi fuori dai bassifondi della classifica per evitare un'amara retrocessione.

L'insuperabile e travolgente capolista di Terza categoria, la Filpa di Pulfero, ospiterà sabato alle 14.30 a Podpolizza la formazione di Moimacco.

La squadra pulferese è intenzionata ad ottenere la promozione senza subire sconfitte.

La Polisportiva Valnatisone, dopo un avvio altalenante, sta portandosi verso le posizioni di classifica che contano. I ducali del presidente Pietro Boer, guidati in

panchina dal fratello Maurizio, ospiteranno sabato ad Orzano la seconda della classe, il Beivars.

Riprende il campionato di prima categoria di calcio a 5 con i Merenderos di San Pietro al Natisone impegnati nella serata di lunedì 12 gennaio a Pagnacco. Nello stesso

giorno Il santo e il lupo ospiterà a Remanzacco l'Hydroclima.

Ancora sospeso il campionato di Terza categoria dominato dalla formazione del Paradiso dei golosi, seguita dall'Amsterdam Arena, dal Bar al Ponte S. Quirino e dalla P.P.G. Azzida. (p.c.)

La Savognese non si presenta, attesa inutile per il derby

SAVOGNESE - AUDACE S. LEONARDO

n.d.

Audace: Andrea Tuzzi, Michele Predan, Moreno Valentinuzzi, Paolo Mauro, Claudio Bledig, Andrea Lancerotto, Matteo Tomasietig, Matteo Braidotti, Patrick Chiuch, Nicola Sturam, Massimiliano Campanella. A disposizione del tecnico Giorgio Mesaglio: Filippo Cernotta, Bruno Paluzzano, Roberto

Dugaro, Gabriele Colapietro e Giuseppe Ferrara.

Arbitro: Fontanini di Udine.

Savogna, 6 gennaio 2004 - Spogliatoi chiusi, l'arbitro e la squadra ospite ad aspettare invano i padroni di casa di Savogna assenti all'appuntamento. Un via vai di macchine

con gli sportivi valligiani che, scuotendo la testa, ripartivano verso le loro case: questo l'irreale prepartita dell'atteso derby.

L'arbitro Fontanini di Udine confermava la sua designazione, la data e l'ora dell'incontro.

Sulla stessa sintonia sono state le dichiarazioni del presidente Remigio Cernotta. Per entrambi l'incontro dove-

A fianco l'attesa dei giocatori dell'Audace e, sopra, la foto di gruppo prima del "rompete le righe"

Allievi, l'anno nuovo inizia con un tonfo

DONATELLO 4
VALNATISONE 1

Valnatisone: Davide Girardi, Marco Mulloni, Mauro Vecchiutti (Ndue Pernoi), Lorenzo Clinaz, Francesco Busolini, Davide Negozio (Charles Abulaye), Andrea D'Odorico (Macoumba Naig), Lorenzo Parente, Paolo Lombardi, Mattia Iuretig.

Hanno iniziato male l'anno gli Allievi della Valnatisone, impegnati sul campo del Donatello ad Udine.

Il tecnico Renzo Chiarandini ha dovuto fare a meno, all'ultimo istante, di Francesco Cendou, che ha allungato così la serie dei giocatori indisponibili.

Non è stata una gara esaltante, giocata su un terreno ghiacciato con i padroni di casa che sono passati in vantaggio nel primo tempo trasformando un calcio di rigore. Nella ripresa, a causa di una indecisione difensiva, i biancazzurri hanno prima raddoppiato e quindi arrotondato il punteggio. A rendere meno amara la sconfitta

Mauro Vecchiutti

per la Valnatisone è arrivata la rete della bandiera al termine di una veloce azione in contropiede conclusa da Charles Abulaye, che con un pallonetto precedeva l'uscita del portiere insaccando.

Prima del fischio finale arrivava la quarta segnatura degli udinesi.

Questo "incidente di percorso" non deve demoralizzare i nostri ragazzi che ritorneranno in campo domenica 11 mattina a Trieste con il Ponziana per giocare la prima partita del girone di ritorno.

va iniziare alle 14.30, non essendo stati avvertiti di una possibile soppressione o rinvio. All'esterno del terreno di

gioco hanno atteso la scadenza del tempo previsto per poi riprendere anche loro la via di casa. In serata abbiamo sentito telefonicamente il presidente della Savognese Fedele Cantoni. Il massimo esponente dei gialloblu ci ha dichiarato di

aver avvertito il segretario della FIGC del Comitato di Udine Anedi Ermacora che oggi la sua squadra non avrebbe giocato. La partita era stata rinviata domenica 21 dicembre a causa del campo impraticabile. La FIGC aveva fissato sul suo ultimo comunicato ufficiale del 24 dicembre la data del recupero per il 6 gennaio. Per capire meglio quello che è successo, bisognerà attendere i prossimi giorni quando verrà pubblicato il comunicato ufficiale.

Ancora una volta le decisioni ufficializzate porteranno mugugni e polemiche, in un mondo come quello del calcio dove può succedere di tutto!

Paolo Caffi

20
04

Beneška zvezdica nam je poviedala...

20
04

OVEN

Ljubezan: Je te prave lieto za diet vse na mest: če stvar, na gredo takuo, ki bi muorle iti, bo konac vaše pravce. Če zapreta adne vrata, se vam hitro druge odprejo an telekrat bo ta prava ljubezan. Če pa med vam stvari gredo dobro, lietos puodejo se buojs an če na živta se kupe, lietos vam rata. Kajšan puode živet kupe, drugi se oženejo... an če vaša ljubezan gre napri že vič cajta, preca bo v vaši hiši zibiela tekla. Ce sta šele sami, od 3. obrila do vošta pari, de usafata tistega, ki čakata že dugo cajta an morebit de tuole se zgodi kar bota na na kajšnim vjaču al na izletu (gita).

Dielo an sud: Je lieto velikih sprememb, kambjamentu. Kajšan od vas puode dielat kam drugam, kajšan spremeni celuo dielo. Ce na usafata, kar želta, potarpita nomalo... pruoit koncu lieta puode buojs. Za kar se tiče sude, more bit, de udobta kiek, al pa de tisti, ki so vam ki dužni, vam varnejo, al pa de kajšan vam zapusti kiek. Na vsako vižo lietos je buojs, de bota s-paral!

Zdravje: Začnita jest nomalo buj "pametno", ku do seda. Skarbita tudi za vaše kosti an za oči.

BIK

Ljubezan: Vse pru an dobro lietos! Ce sta imiel težave, postrojeta vse an vse bo spet gladko teklo med vam. Je pa pru, de na bota guorit samuo vedruz, pustita guorit an vašega partnerja!

Ce sta se lepuo zastopil, lietos bo se buojs. Se zastopeta še lieuš, ku na začetku vaše pravce. Ce sta šele sami, lietos bota imiel ki vebierat! Ah-tita se pa nomalo, zak nie rečeno, de te parvi, ki vam store tuč sarce, je te pravi! More tudi ratat, de tisti, ki do seda je biu vaš parjatel, rata kiek vič za vas an pru tel te bo te pravi, an če ima puno liet vič ku vi (al pa puno manj), na stuojsa se bat, saj se bota vsegljih lepuo zastopila!

Dielo an sud: Lepe novice tudi za kar se tiče dielo! Puode vse na buojs. Ce dielata pod kajšnim, puodeta na buojs. Ce dielata sami za se, lietos bota služil vič, ku te druge lieta. Ce želta spremeni dielo, moreta uagat vič, ku po navadi an na stuojsa se bat zak na koncu puode takuo, ki vi želta. Tudi za kar se tiče sude, lietos vam na bojo manjkal an zak bota služil vič, ku do seda an nie rečeno, de vam pride kajšan "extra" v gajufo.

Zdravje: Muorta jest zdravo če nečeta zdebliet! An ganita se vič, ku po navadi, če ne družega, začnita hodit!

DVOJCETA

Ljubezan: Do seda sta mučal an podžgerjal, je pa paršu cajt, de povešta, kar vam na gre pru. Na stuojsa se bat guorit, samuo takuo postrojeta stvari, ki na gredo med vam takuo, ki bi muorle iti. An če pru zastopeta, de počaso počaso se vse poderja, beh, je paršu cajt, de podereta vse do konca. Bota stal buojs obadva.

Ce stvari med vam so do seda gladko tekla, lietos rata kiek... nič hudega, pa je buojs, de na mest mučat, bota gledal aržscistit priet, ce se stvari do konca verdebajo. Ce sta šele sami bota zaries srečni: vsi vas bojo tiel, vsi vas bojo gledal... Na stuojsa pa se troštat Buog vie ki, buojs, de počakata nomalo. Od 25. setemberja pa se bo moglo zgodit, de srečata te pravega, pa priet, ku mu porčeta, de ja, postudierita nomalo če je zaries, kar vi želta.

Dielo an sud: Lietos se vam more zgodit vsega! Če usafata kako novuo dielo, na bo tisti "za nimar". Ce na diele imata kake težave s kolegi, poguorita se nomalo, priet ku bo prepuzno aržscistita stvari med vam. Za kar se tiče sude, ahtita se. Lietos jih bota nugal za postrojiti kiek tu hiš, za kupit novo mobiljo al za pomagat kajšnemu od vaše družine. **Zdravje:** Gledita se pomerit "notar", gibajta se nimar, ku po navadi, an biešta tudi h okulistu!

LEV

Ljubezan: Ce sta v paru, naj puno al malo cajta, lietos je dobro lieto za vas. Na bota imiel težav an vse bo teklo lepuo napri. Ce tele zadnje cajte sta se kiek pokal, na stuojsa se bat: vse se postroje. An je tudi te pravi cajt, za narest kupe kiek posebnega: novo hišo, imiet adnega otrokã...

Ce sta šele sami, na bota dugo v telim stanu! Sreča bo na vaši strani an na pomuoč vam parskočejo tudi vaši parjatelji, ki vam storejo spoznat tistega, ki vas store zaljubiti. Nie rečeno, de na srečata te pravega an na kajšnim posebnim potovanju!

Dielo an sud: An za kar se tiče tuole, sreča je lietos na vaši strani. Zvestuo vam parskočejo na pomuoč vaši "gaspodarji", ki zastopejo, ki dost sta uredni. Ce dielata za se, lietos vam puode vse po pot, tudi če imata v pamet posebne spremembe (grandi cambiamenti). Ce sta brez diela, "aiutati, che il ciel ti aiuta" pravejo po italijansko, an je pru takuo. Lietos vam na bojo manjkal tudi sud an če igrata na lotto al totocalcio, višno, de udobta kiek. **Zdravje:** Na stuojsa se prejest an jehta buj zdravo.

TEHTNICA

Ljubezan: Vse zvezde so vam naklonjene! Za puno od vas bojo konfeti an tudi zibiele! An kjer stvari na gredo takuo, ki bi muorle iti, pride vse h koncu, pa brez velikih težav an suzi. Se lepuo zastopeta an vsak puode po svoji pot brez se slavo gledat. Ce sta kupe že puno liet, je cajt, de se nomalo sprepuhtata vi dva kupe, brez obednega blizu. Pustita doma otroke, parjatelje, zlahto an vsakdanje težave. Vaša ljubezan oživi! Sta šele sami? Lietos srečata te pravega, tistega, ki bo za nimar! More bit, de vam parskočejo na pomuoč kulturne manifestacije (manifestazioni culturali), al pa posebne razstave (mostre). Tle se srečata an tle začne vaše skupno življenje.

Dielo an sud: Vse dobro za kar se tiče dielo: bota imiel puno možnosti an parložnosti za zbuojsat vaše stanje naj če dielata pod kajšnim, naj če imata kiek vašega. Ce je kiek za postrojiti, postrojeta takuo, ki gre an vse puode na buojs! Za kar se tiče sude, jih bota imiel zadost za iti lepuo napri, an če imata v mislih kake velike stroške, špeže.

Zdravje: Ahtita vaše zobe an jehta buj "regolar".

STRELEC

Ljubezan: Kako posebno lieto je tuole za vas! Lieto velikih sprememb (cambiamenti). Ce reči gredo dobro, na stuojsa se bat, stvari med vam puodejo dobro an če na vaši poti srečata kako težavo, tela vam pride na pomuoč za de vaša ljubezan bo se buj velika. Ce pa reči na gredo po pot lietos se vse zaključiti: vsak po svoji pot. An na stuojsa pustiti, de v vaše stvari se bojo utikal zlahta, parjatelji... muorta sami odločit, ka' je buojs za vas. Ce sta sami, bota muorli počakat do jesen za srečat tistega, ki vam store tuč sarce, tudi zak do tentega na bota imiel cajt za spoznat nove ljudi. Jesen vič ku kajšan od vas sreča tistega, ki bo "za nimar".

Dielo an sud: Velike spremembe tudi za kar se tiče dielo. V teku telega lieta bota znal rešit vse težave, ki so vam do seda nadlegovale. An tuole vaja naj če dielata pod kajšnim, naj če sta sami gaspodarji. Ce sta brez diela, vič ku kajšan vam parskoče na pomuoč. Muorta pa bit nomalo buj vljudni, gentil!

Zdravje: Počivajta an zmisilita se, de kajšan krat je trieba tudi studierat na zabavo, divertimen: je ta prava medezina za vas!

VODNAR

Ljubezan: Kar oddahnit se, če do seda sta tarpiel zavojit ljubezni, lietos se vse postroje. Saj je ries, de čeglih sta oženjeni ze puno cajta, ljubezan med vam je se velika an vam je pomagala premagat vse težave telih zadnjih cajtu. Ce pa sta med tistimi, ki se šele videjo po skrius, lietos bo te prave lieto za stuort zvidet vsiem, kakuo se ljubeta. Sta šele sami? Na bota dugo cajta v telim stanu. Za kajšnega od vas bo za nimar, za kajšnega družega ne, pa ni problemu, saj če se pustita, usafata hitro drugega. Ja, muormo pru reč, lietos za kar se tiče ljubezan, je vaše lieto!

Dielo an sud: Muorta bit potarpežljivi an na koncu bota nagrajeni. Vaši poglavarji bojo na vaši strani an bojo parpravjeni vam dat vse, kar želta saj vedo, de je vse lepuo zasluženo. Ce dielata sami za se, ahtita se nomalo zak kajšan bi vam rad naredu kako skodo. Za kar se tiče sude, morebit, de kajšan vam zapusti ki an tuole vam bo pomagalo kupit, kar želta že puno cajta: novo maki-no, hišo...

Zdravje: Jehta buj zdravo an pazita na jetra. Če želta shušjat, biešta h miedihu, ki vam bo znu dat te prave nasvete!

RAK

Ljubezan: Usoda vaše ljubezni je v vaši rokah. Ce želta iti napri z vašim partnerjem, bota kupe hodil se lieuš, ku do seda. Se vam bo vse dobro godlo an vse puode po vaših željah. Ce niesta vič zaljubljeni, na stuojsa se bat an recita vašemu partnerju, kakuo so reči. Na ostaneta pa puno cajta sami! Hitro srečata drugega, ki vam store zastopit, ka' pride reč bit zaries zaljubljeni.

Ce sta šele sami, lietos srečata kajšnega, ki vam store tuč sarce. Na začetku bota mislili, de stvari na gredo dobro, če pa bota znal bit potarpežljivi, na koncu puode vse po pot!

Dielo an sud: Lietos se bota muorli potit vič ku po navadi! Puno diela ja, pa na koncu an puno pardiela. Sevieda, za tiste, ki bojo parpravjeni se potruditi! Nie rečeno, de kajšan od vas se bo muoru zaradi diela tudi preselit kam delec od duoma. Puode vse po pot an na koncu bota zadovoljni, sodisfani. Za kar se tiče sude, lietos na bo slavo lieto. Kot rečeno, se bota muorli trudit buj, ku po navadi, pa na koncu jih bota stiel!

Zdravje: Je ura an cajt, de grešta h zobozdravniku. Poskarbita za vaše koliena an za harbat!

DEVICA

Ljubezan: Sta kupe že vič cajta? Lietos bota imiel kako težavo. Ce se imata šele radi, ku na začetku, preomagata tele težave, če pa stvari na gredo, takuo ki bi muorle iti, višno de se pustita Ce se imata radi, lietos bota muorli stat zlo blizu vašemu partnerju, ki bo imeu težave na diele, s parjatelji an z vsakdanjim življenjem.

Ce sta šele sami, na stuojsa se tiščat tam doma, bota buj zalostni, ku po navadi. Gibajta se, biešta plesat, al v telovadnico, vserode, kjer je mogoče srečat ljudi. An glih v takem prestoru srečata tistega, ki, more bit, vam store tuč sarce. Nie pa se te pravi cajt za usafat tistega ki bo za nimar.

Dielo an sud: Zvezde vam nieso naklonjene. Nič hudega, pa bota muorli se trudit vič ku do seda za imiet, kar bi muorli po pravici imiet. Ce dielata sami za se, gledita usafat kajšnega, ki vam parskoče po potrebi na pomuoč. Na koncu se vse postroje. Ce sta brez diela, vzamita, kar vam ponudejo. Bota nimar imiel cajt zbuojsat vaše stanje!

Zdravje: Za kar se tiče zdravje, lietos je dobro lieto. Ahtita se, kar se gibjeta vič ku po navadi, de se na udareta!

SKORPLJON

Ljubezan: Na more ku iti na buojs, naj sta kupe že puno liet, naj sta ku mi na začetku vaše "love story". Ce sta šele murozi, lietos bota studieral na poroko al pa iti kupe, pru takuo, na stuojsa reč "konec" vaši ljubezenski pravci. V teku lieta vse reči puodejo na mest. Tuole pride reč, de zastopeta če je pru, da se oženeta, pru takuo, če je pru, de se pustita.

Ce se pustita (an če sta oženjeni ze puno liet an niesta pru mladi), na bota dugo cajta sami: hitro usafata tistega, ki vam store še ankrat zastopit, kakuo je lepuo ljubiti. Sta šele sami? Na bota vič dugo cajta v telim stanu an hitro zastopeta, de je te pravi.

Dielo an sud: Ne bo posebnih težav. Je pa ries, de kajšan od vas bo muoru spremeni dielo. Na začetku na bo takuo, ki želta, počaso počaso pa se vse postroje. An nasvet: je buojs, de se na bota kregal z obednim, naj so kolegi, naj so gaspodarji, naj sta vi gaspodarji sami sebe. Je buojs, de pomučta kajšan krat an vi drugi! Za kar se tiče sude, vam na bojo manjkal, je pa ries, de bota muorli sparat nomalo vič, ku do seda.

Zdravje: Na stuojsa hodit, kjer je umarno al pa piha močan vietar. Začnita jest zdrave reči an ne samuo tiste, ki so vam useč, vas želodac vam bo hvalezan. Usafita cajt za hodit nomalo vič, ku do seda. Bi bluo pru, de bi hodil tudi v telovadnico (palestra).

KOZOROG

Ljubezan: Naj če sta vesela kupe, naj če stvari na tečejo takuo, ki želta, počakita priet, ku odločita ki narest. Na stuojsa imiet sile se zenit, al pa iti živet kupe, pru takuo, na stuojsa reč "konec" vaši ljubezenski pravci. V teku lieta vse reči puodejo na mest. Tuole pride reč, de zastopeta če je pru, da se oženeta, pru takuo, če je pru, de se pustita.

Ce se pustita (an če sta oženjeni ze puno liet an niesta pru mladi), na bota dugo cajta sami: hitro usafata tistega, ki vam store še ankrat zastopit, kakuo je lepuo ljubiti. Sta šele sami? Na bota vič dugo cajta v telim stanu an hitro zastopeta, de je te pravi.

Dielo an sud: Ne bo posebnih težav. Je pa ries, de kajšan od vas bo muoru spremeni dielo. Na začetku na bo takuo, ki želta, počaso počaso pa se vse postroje. An nasvet: je buojs, de se na bota kregal z obednim, naj so kolegi, naj so gaspodarji, naj sta vi gaspodarji sami sebe. Je buojs, de pomučta kajšan krat an vi drugi! Za kar se tiče sude, vam na bojo manjkal, je pa ries, de bota muorli sparat nomalo vič, ku do seda.

Zdravje: Na stuojsa hodit, kjer je umarno al pa piha močan vietar. Začnita jest zdrave reči an ne samuo tiste, ki so vam useč, vas želodac vam bo hvalezan. Usafita cajt za hodit nomalo vič, ku do seda. Bi bluo pru, de bi hodil tudi v telovadnico (palestra).

RIBA

Ljubezan: Ce sta v paru ze puno cajta an stojta dobro kupe, na bo velikih sprememb. Ce se imata radi pa tele zadnje lieta niesta imiel puno cajta za preživiet vidva kupe, sama, lietos bi bluo pru, de bi usafal kajšan dan samuo za vas dva, za se pomenat, za se posmejat, za se poljubiti, ku kar v družini nie bluo se otruoč. Ce pa želta imiet vič frajnosti an kajšan krat bi bli buj veseli bit v družbi parjatelju, ku od vašega partnerja, višno višno, de lietos se vse kupe poderè...

Ce sta šele sami, more bit de lietos usafata tistega v katerega se zaljubiti an če na bo pru tisti, ki sta se troštal... Na stuojsa pa imiet previč sile se diet kupe.

Dielo an sud: Ce sta šele brez diela, lietos so vam zvezde naklonjene an vam pridejo na pomuoč za usafat, kar želta. Ce ze dielata, na bo velikih sprememb. Ce so kake težave, jih bota znal rešit s pomočjo vaših kolegu al poglavarju. Kajšan krat pa muorta tudi pomučat nomalo.

Za kar se tiče sude, lietos jih bota nugal, an še kakuo. Bota muorli kupit nov auto, al postrojiti hišo, al iti h zobozdravniku, zatuo je buojs, de začneta ahtat na vaš palanke. **Zdravje:** Ahita se kar se gibjeta an kar sta v avtu. Jehta buj zdravo, genjita kadit.

Nikolaj, srečno življenje med nam v Benečiji!

Draga Dana, vsi smo takuo veseli za te an za tojo družino sada, ki je paršu tuoj mali brat Nikolaj, da jest te cen se niek napisat glih ku kar tuoj tata Dante an toja mama Marisa so tebe parnesli damu parvi krat.

Ti si imiela samuo 13 mie-scu, kadar si paršla an Nikolaj jih ima pa 19. Če bos vprašala toje starše, sigurno te povedo, de ta par kajšnim kraju je skranjeno tisto moje pismo za te.

Donas imas ze sedan liet an pou an jest vidin, da si pu-no zrasla, si zaries ratala "ta

velika". San vidla tud kuo imaš rada tojga brata, kuo lepuo norčinaš z njim an kuo znaš ga povarvat, pogledat, kadar je trieba. Zatuo te cen pohvalit!

Glih na dan Božica sta sli ti an toji starsi gor v Rusijo po tojga brata, tisti dan, ki vsi otroci čakajo za odpriet lepe šenke.

Vies Dana, so nieki senki, ki priet al potlè se jih nastufamo, jih denemo ceh kraju an lohni se jih pozabbemo, ker jih na nucamo vic.

Jest mislin, de tuoj brat nie samuo tist senk, ki si ga

tarkaj zeliela. Dan Božica tata an mama so ti pokazal, ki dost te imajo radi. Ljubezan se ga ne more kupit v obedni butigi.

Tata an mama ga nosijo v sarcu: za te an za Nikolaja. Bodi nimar hvaležna življenju ti, ki si vidla s tojimi očmi tiste otroke, ki čakajo za bit sparjeti v kajšno družino. Vidla si otroke, ki nimajo tisto srečo, ki ti an Nikolaj imata donas.

Ostani tista liepa zvezdica, ki se kliče Danica (stella del mattino) za tojo lepo družino, za vso tojo zlahto an za vse

tiste parjatelje, ki te imajo radi.

Za te, za Nikolaja an za vso vašo zlahto zelin puno zdravja an veseja, Želin van uspeh za vse vaše želje.

Vaša Lojza

Zadnje dni dicemberja je za frišnega Nikolaja začelo novuo življenje: paršu je z mamu Mariso, s tatam Dante Cencig an s sestrico Danu v Benečijo, kjer v Spietre je ušafu njega hišo, njega pastijejco, njega igrice an puno, puno jubezni.

Srečno življenje, dragi Nikolaj, srečno življenje tebe an tisti liepi družini, ki te je takuo zeliela.

Dobrodoslicu med nas ti zelijo dati tudi parjatelji Planinske družine Benečije, adna velika družina, kjer smo daržal an prestorac tudi za te.

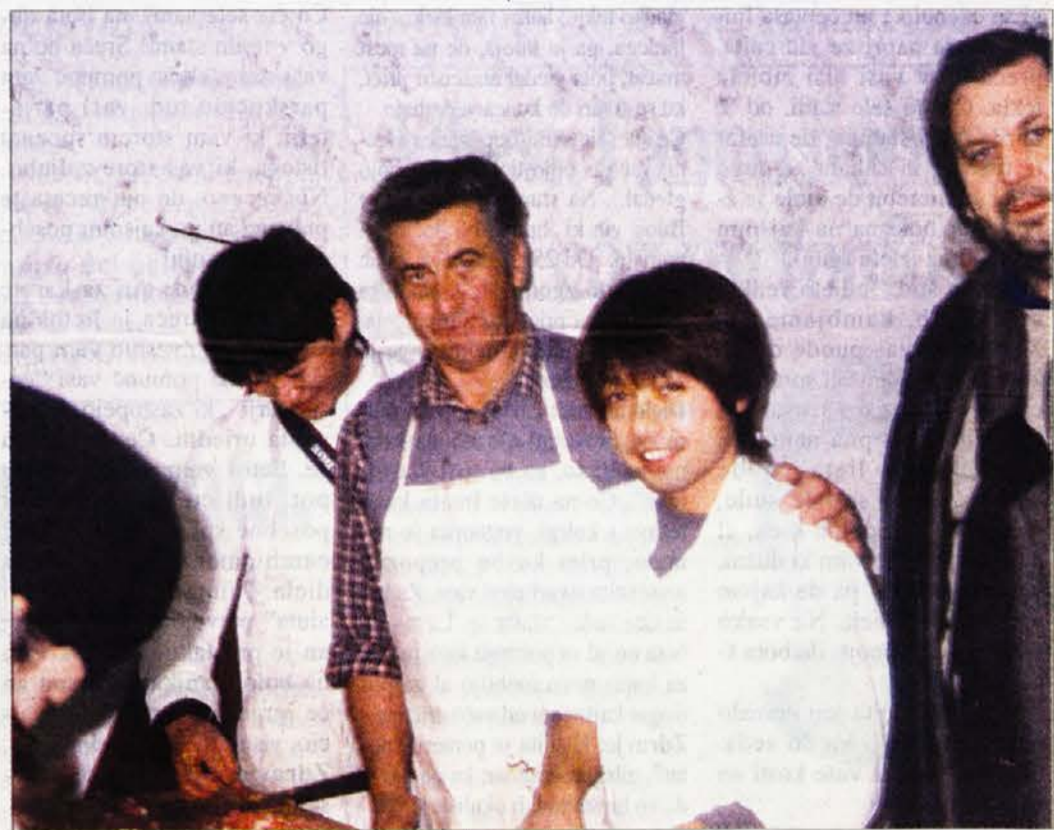
Z Japonske v Tarbi za... klobasice!

Kje runajo narbuojše klobasice tle v Nediskih dolinah? V Dolenjim Tarbju!

Postudierita, tle hodejo se učit jih dielat se Japonci, giapponesi!

Na vierjeta? Pogledita tele fotografije an tisti, ki so iz srienjskega kamuna vam po-

Tle par kraj Bepo Polišnjaku, tle zdol pa Remo Cesaričnih (na čeparni) an Marino Zorza z Dolenje Mierse z njih učenci (alunni) z Japonske v Dolenjim Tarbju

tardijo, de je pru takuo, saj na nji so na adni Remo Cesaričnih an na te drugi pa Bepo Polišnjaku, ki so pru iz Dolenjega Tarbja.

Tisti, ki so blizu njih so pru Japonci.

Kuo je tuo? Bepo Polišnjaku nam je poviedu vse. Tle v našo deželo so paršli na stier taz Japonske za se učit

napravjat an kuhat italijanske dobruote. Zaviedli so, de med narbuojšimi jedmi so tudi naše klobasice.

Tiel so se navast jih runat an kar so vprašal, kje jih znajo lepuo an dobre runat so jim odguoril: "V Dolenjim Tarbju!"

An takuo so paršli do tele vasi an tle so usafal tele prid-

ne učitelje, mestre, ki so jih pru lepuo navadli jih runat. De bota viedli, če puodeta na Japonsko, naročita zihat klobasice!

(Se 'no riec muormo do-luožt. Vesta, de v Dolenj Tarbi hodejo imenitni ljudje se učit dielat klobasice. Se predsednik naše dežele Riccardo Illy hode gor jih dielat!)

Una laurea per i Della Dora

novi matajur
Tedinik Slovencev videmske pokrajine

Odgovorna urednica: **JOLE NAMOR**
Izdaja: **Soc. Coop NOVI MATAJUR a.r.l.**
Predsednik zadruga: **MICHELE OBIT**

Fotostavek in tisk: **EDIGRAPH s.r.l.**
Trst / Trieste

Redazione: Ulica Ristori, 28
33043 Cedad/Cividale
Tel. 0432-731190 Fax 0432-730462
E-mail: novimatajur@spin.it
Reg. Tribunale di Udine n. 28/92

Naročnina-Abbonamento
Italija: 32 evro
Druge države: 38 evro
Amerika (po letalski pošti): 62 evro
Avstralija (po letalski pošti): 65 evro

Poštni tekoči račun za Italijo
Conto corrente postale
Novi Matajur Cedad-Cividale 18726331

Za Slovenijo - DISTRIEST
Partizanska, 75 - Sezana Tel. 067 - 73373
Ziro račun SDK Sezana St. 51420-601-27926
Letna za Slovenijo: 5.500 SIT

USPI
Včlanjen v USPI
Associato all'USPI

Un bel regalo di Natale lo ha fatto a mamma Carmen e a papà Giampaolo, Debora

Guillon Della Dora di Sorzento.

Il 17 dicembre si è brillantemente laureata a Trieste presso la Facoltà di Giurisprudenza in Diritto fallimentare.

Debora, che ha solo 26 anni, merita davvero i complimenti di tutti perché in questi anni non si è dedicata solamente allo studio, ma anche al lavoro, prima come operaia

e successivamente come insegnante di fitness nelle palestre locali.

Orgogliosi di lei lo sono mamma e papà, ma anche le sorelle Desirè e Cristina, i nonni Bruna e Gino e tutti i parenti ed amici.

La laurea di Debora è stata festeggiata alla

grande anchè perché era un'occasione per dire un grande "in bocca al lupo" a papà Giampaolo che proprio quella sera partiva con un gruppo della Planinska družina Benečije verso una grande avventura, la conquista dell'Aconcagua in Argentina. A Debora congratulazioni da parte di tutti quelli che le vogliono bene ed anche da parte nostra.

VENDONSI

due appartamenti
(uno di mq 110 e l'altro di mq 60) a
San Leonardo. Tel.
0432/724021 - 723439

Dežurne lekame / Farmacie di tumo

OD 9. DO 15. JANUARJA

Skrutove tel. 723008

OD 10. DO 16. JANUARJA

Cedad (Fontana) tel. 731163